

Maršruts „Pa mītiskā Tīreļu līdzenuma ceļiem un takām”

Maršruts ved pa Ziemassvētku kauju piemiņas vietām, kur pagājušā gadsimta pirmajā pusē notika vienas no lielākajām Eiropas kaujām, iepazīstinot ar to lieciniekiem – pieminekļiem, kauju vietām, fortifikāciju paliekām, brāļu kapiem un muzeju. Tālāk ceļš aizvijas pa Tīreli līdz briežu dārzam un pieskaras klusajiem Valgundes klostera mūriem.

Sākums:

Ziemassvētku kauju muzejs

Galapunkts:

Ziemassvētku kauju muzejs

Garums:

~ 35 km

Aptuvenais veikšanas laiks:

Kopā ar Ziemassvētku kauju muzeja apmeklējumu: 4-8 stundas

Ceļa segums:

Meža un grants seguma ceļi (70%)
Asfalta (30%)

Grūtības pakāpe:

Vidējas grūtības. Ceļš briežu dārza apkārtnē ir grūti braucams!

Ieteicamais laiks:

Maijs - septembris

Maršruta raksturojums:

Aktīvākiem braucējiem, kurus nebaida grants seguma un smilšaini ceļi, un nomaļas vietas.

Maršruts:

Ziemassvētku kauju muzejs – Meža Mangaļi – ceļš gar Lomes grāvi – Zaļzelti – Valgundes briežu dārzs (Buku audzētava) – Valgunde – Valgundes klostēris – Kalnciema skola – Skangaļu brāļu kapi – Ziemassvētku kauju muzejs.

Nokļūšana sākumpunktā:

Ar automašīnu vai velosipēdu

Loģistika:

Maršruts ir apaļveida, tādēļ to var sākt/beigt jebkurā citā tā punktā vai savienot ar citiem maršrutiem. Taču visērtāk to ir uzsākt pie Ziemassvētku kauju muzeja vai Valgundes klostēra kur ir izveidoti stāvlaukumi. Maršruts domāts tiem, kas paši transportē (ar auto) savus velosipēdus līdz maršruta starta punktam.

Der zināt:

Vēlams līdzī paņemt GPS, kas palīdzēs orientēties daudzo mežu ceļu tīklojumā. Atsevišķas vietas pēc lielām lietavām var būt grūtāk braucamas. Ceļš, kas iet gar briežu dārzu ap 1.5 km garumā ir smilšains. Šeit velosipēdus var nākties stumt pie rokas.

Alternatīvas:

Šo maršrutu var apvienot arī ar maršrutu "Ziemassvētku kaujas piemiņas vietas."

Vēlamais sākuma punkts

● Maršruts

Vēlamais kustības virziens

Apskates objekts

Velomaršruts ir izstrādāts Centrālbaltijas jūras reģiona INTERREG IV A programmas līdzfinansētā projekta "Velomaršrutu tīkla attīstība un uzlabošana Centrālbaltijas teritorijā" (CB59) ietvaros.

1 Ziemassvētku kauju muzejs. Latvijas Kara muzeja filiāles "Ziemassvētku kauju muzejs" teritorijā ir saglabājušies Baltijs reģionam unikāli 1. Pasaules kara lauka fortifikācijas elementi, kas saistīti ar legendārajām Ziemassvētku kaujām. Rekonstruētā vācu armijas pirmās aizsardzības līnijas nocietinājumu sistēmas daļa ir vienīgais šāda veida objekts Baltijā. Muzeja iekšējās iekārtas izstāde "Latviešu strēlnieku Ziemassvētku kaujas", kurā fotogrādijās, kauju shēmas un Tīrelpurva apkārtnē atrastie priekšmeti sniedz interesantas vēsturiskas liecības par tā laika notikumiem. Muzeja apmeklējums ir bez maksas; ekskursijas ar gidu ir par maksu. Muzeja apmeklējumu ieteicams ierpeiks pieteikt. +371 28349259. Darba laiks: 10:00-16:00 (3,4,5,6,7), pirmdienās, otrdienās un svētku dienās slēgts.

2 Viena no Ziemassvētku kauju piemiņas vietām. Šajā apkārtnē ir vietas, kur Pirmā pasaules kara laikā 1916.gada nogalē notika Ziemassvētku kaujas starp Krievijas un Vācijas karaspēku, kurās Krievijas armijas pusē cīnījās un krita vairāki tūkstoši latviešu karavīru. Pēc kaujām latviešu strēlnieku drosme un varonība aizskanēja tālu pāri valsts robežām. Ziemassvētku kaujas bija lielākā krievu armijas militārā operācija Rīgas frontē Pirmā pasaules kara laikā. Lielākās cīņu grūtības šajās kaujās nācās iznest latviešu strēlnieku vienībām, kas cieta ļoti lielus zaudējumus. Apmēram 5000 latviešu strēlnieku Ziemassvētku kaujās un apmēram 4000 janvāra kaujās krita, tika ievainoti vai pazuda. Ziemassvētku kauju vietās iespējams apskatīt piemiņas akmens, kas uzstādīti visu latviešu strēlnieku pulcēšanās vietās pirms Ziemassvētku kaujām. Apmēram 700 metru attālumā no „Mangaļu” mājām atrodas 1.latviešu strēlnieku brigādes vācu frontes pārrāvuma vieta, kur 1917.gada 5.janvārī (1916.gada 23.decembrī pēc vecā stila) iesākās Ziemassvētku kaujas. Par godu šim notikumam

3 Valgundes briežu dārzs (Buku audzētava). Saimniecībā piedāvā dzīvnieku – briežu, dambriežu, stirnu un muflonu novērošanu gida pavadībā, komercmaksāšanu. Kontakti: +37163027751, +37129191980; www.bukuaudzetava.lv.

4 Valgundes klostera jeb Rīgas Sv. Trijādības Sergija sieviešu klostera filiāle izveidota pirms vairāk kā 100 gadiem un, pārdzīvojusi abus Pasaules karus, arī šodien turpina savu darbu – pašlaik klostērī dzīvo aptuveni 60 māsas, kuras nododas lūgšanām, veic saimnieciskus darbus un nodarbojas ar labdarību. Klostera teritorijā ir iespēja apskatīt Kristus apskaidrošanās pareizticīgo baznīcu, Jāņa Trepnieka pareizticīgo baznīcu un kapelu ar nozīmīgu ikonu kolekciju. Nelielu ieskatu klostera māsu ikdienā iespējams rast, apskatot klostera ēkas un saimniecību. Kontakti: +371 63085215; +371 63085244.

5 Kalnciema – Klīves luterāņu baznīca ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Baznīcas interjers un inventārs ir vienkāršs – baznīcā, kas celta 1954. gadā, šobrīd apskatāmas pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados būvētās ērģeles. Baznīcas mūrī ir reperis, kas norāda ēkas atrašanās 8 m augstumā virs jūras līmeņa. Ap baznīcu atrodas 1. Pasaules karā kritušo vācu karavīru kapsēta. Labi saskatāms tagad jau nopostītais dolomītakmeņu žogs ap kapsētu, kas atbilst tradīcijai veidot akmeņu iežogojumus ap kapsētām.

6 Skangaļu māju vieta. Ceļa malā uzstādīts informācijas stends un norāde. 1916./1917. gadu mājā šeit starp vācu un cariskās Krievijas armijām norisinājās asiņainas cīņas. Krievijas armijas sastāvā karoja astoņi latviešu strēlnieku pulki. Turpat apskatāms piemiņas akmens 560 kritušajiem karavīriem.

7 Skangaļu brāļu kapi. Vieta vienmura meža ceļa malā, kur apglabāti 1916./1917. gadu mājā Skangaļu apkaimes kaujās kritušie karavīri

8 Piemiņas akmens, kas vēsta, ka šajā vietā Ziemassvētku kauju laikā ievainots kapteinis Frīdrihs Briedis. Mazliet tālāk ceļa rietumu pusē mežā aplūkojama vācu baterijas vieta.

TŪRISMA PAKALPOJUMI

📍 Naktsmītnes:

Valgundes pagastā atpūtas komplekss "Gošivs" (nakšņošana, telšu vietas). +371 28763700, +371 29255931, www.gosivs.lv; viesu māja „Guntmārites” (nakšņošana, telšu vietas, piknika vieta) Valgundē +371 26164173, + 371 2 9 4 4 4 8 5 9 , www.guntmarites.lv; viesu nams "Brangūli" (nakšņošana, telšu vietas) Valgundē, +371 28772324, + 371 28205776; atpūtas centrs "Mierlauki" (nakšņošana, telšu vietas) Valgundes pagastā +371 63085269, +37129417971.

📍 Maltītes ieturēšanas vietas:

Nav pieejamas ēdināšanas vietas, tādēļ jāpadomā par līdzi ņemamu maltīti. Valgundē pieejams pārtikas veikals.

Labiekārtotas atpūtas vietas:

Pie Ziemassvētku kauju muzeja.

📍 Tūrisma informācija:

Jelgavas reģionālais tūrisma centrā pa tālr. +371 63005447. Darba laiks: 9:00 – 22:00 (1,2,3,4,5), 10:00 – 22:00 (6), 10:00 – 18:00 (7). www.visit.jelgava.lv, www.tornis.jelgava.lv.